

ALS PAÏSOS CATALANS EL CATALÀ

Una llengua és un territori i una població, un poble. I és un patrimoni i una riquesa de la humanitat. No hi ha llengües individuals. La llengua sempre ho és d'una comunitat, respon i correspon a una comunitat, no pas a l'individu. La Constitució consagra el principi d'obligatorietat del castellà o espanyol a tots els territoris de l'Estat, però en canvi refusa d'aplicar aquest mateix principi als territoris on la llengua catalana és la llengua pròpia, a part de les altres llengües que s'hi puguin parlar. La situació de desigualtat i d'injustícia que el refús d'aplicar el principi territorial genera envers la llengua i la cultura catalana és injustificable i evident. De fet, no fa sinó continuar el procés de repressió de la llengua catalana amb mitjans més subtils i més tous però, a la llarga, no pas menys efectives. El que pretenen els hereus de l'autoritarisme, sota formes aparentment democràtiques, és anar marginant la llengua catalana al seu propi territori, obrar com si el principi de territorialitat no fos una cosa vital per a les llengües. Després ja vindrà l'arraconament definitiu.

Als territoris de llengua castellana, en canvi, el principi de territorialitat és taxativament aplicat, sense excuses i sense reserves. Tot és només en castellà o espanyol. L'ensenyament, el cinema, la televisió, etcètera. Ells ens ensenyen prou clar, doncs, què cal fer. No som una colla d'individus que ens ha picat de parlar una llengua. Som un poble, som una nació que parla la seva llengua i que en la llengua ha dipositat la seva cultura, el seu passat i el seu futur. I que necessita i vol la llengua catalana arreu. I en primer lloc a l'ensenyament. Com ells. Com fan els espanyols o castellans al seu país.

Els Estats que respecten institucionalment, és a dir, amb formes democràtiques reals, l'home i les persones, com Suïssa o Bèlgica, apliquen d'una manera exquisida el principi territorial de les llengües i de les cultures. La llengua pròpia de cada país és la que vertebrava en primer lloc l'ensenyament i totes les formes culturals que s'hi desenvolupen. Això no vol dir que en aquests llocs no aprenguin tantes llengües com considerin convenientes. Més aviat és al revés. El propòsit ancestral d'Espanya d'imposar arreu, amb sentències o sense, la seva llengua i cultura continua ara vigent sota l'etiqueta o l'eslògan de bilingüisme. És la manera suposadament democràtica de fer-ne fora la llengua pròpia. En realitat, és un genocidi lingüístic i cultural i una manca històrica de respecte envers el nostre poble, la nostra llengua i la nostra cultura i envers cadascun dels homes i dones dels Països Catalans i del món. És que si ningú intentés d'imposar als territoris castellans la mena de bilingüisme que ens volen imposar i que ens imposen, ho acceptarien, ho podrien acceptar? Volem ser una nació com les altres. És el nostre dret i el nostre deure.

S'ha fet evident, tanmateix, una cosa: que per ser-ho, per un ser un poble com els altres pobles, hem de ser nosaltres, i només nosaltres, els qui hem de decidir què ens convé i què no ens convé, com volem que sigui el nostre país i com no volem que sigui, què considerem que és just i què és injust.

Lluís Solà